

1. ชื่อผลงาน / โครงการพัฒนาคุณภาพ CQI เรื่อง เพศหญิง หรือชาย สอนอย่างไรใน ID.
2. คำสำคัญ : วิธีการสอนให้รู้จักเพศหญิง ชาย / ผู้บกพร่องด้านพัฒนาการและสติปัญญา รูปสัญลักษณ์เพศหญิง ชาย
3. เป้าหมาย : ระยะเวลาเวลาการสอนผู้บกพร่องด้านพัฒนาการและสติปัญญาให้สามารถแยกเพศหญิง ชายได้ในระยะเวลา 3 เดือน

ผู้บกพร่องฯกลุ่มที่ 1 จำนวนทั้งหมด 5 คน ร้อยละ 80 ของกลุ่มผู้บกพร่องฯที่รับฟังคำสั่งได้ และตากับมือทำงานสัมพันธ์กัน สามารถแยกเพศหญิง ชาย และสามารถเข้าใจรูปสัญลักษณ์หญิง ชายได้

ผู้บกพร่องฯ กลุ่มที่ 2 จำนวนทั้งหมด 17 คน ร้อยละ 80 ของกลุ่มผู้บกพร่องฯ ที่รับฟังคำสั่งได้แต่ตากับมือทำงานไม่สัมพันธ์กัน สามารถ แยกเพศชาย หญิงได้

4. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ :

จากการ ให้บริการของ บุคลากรผู้ดูแล ผู้บกพร่องด้านพัฒนาการและสติปัญญา (Intellectual Disabilities : ID.) อายุ 6-15 ปีและพบว่า ผู้บกพร่องฯ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศ อย่างจริงจัง เนื่องจากเป็นเรื่องที่สอนให้เข้าใจได้ยาก ซึ่งส่งผลให้ผู้บกพร่องฯ มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม มาจากปัญหาดังกล่าวบุคลากรหอผู้ป่วย 4 จึงประชุมร่วมกันเพื่อร่วมกันแก้ไข โดยวางแผนสอนเรื่องเพศ จึงจัดทำ CQI สอนเรื่องเพศหญิง ชาย ขึ้น เมื่อผู้บกพร่องฯได้รับการสอนและมีความเข้าใจเรื่องนี้แล้ว จะเป็นพื้นฐานสอนเรื่องเพศในหัวข้ออื่นต่อไป

5. การเปลี่ยนแปลง : จากปัญหาที่ผู้บกพร่องด้านพัฒนาการและสติปัญญา ไม่รู้จักเพศหญิง ชาย รวมทั้งไม่รู้จักเพศของตนเอง บุคลากรหอผู้ป่วย 4 จึงประชุมร่วมกันเพื่อค้นหาวิธีการ แก้ไขปัญหา โดยกำหนดระยะเวลาการสอนในแต่ละวิธีสอน 4 ครั้ง ระยะเวลา 2 สัปดาห์ ดังนี้

วิธีที่ 1 สอนเพศหญิง ชายจากตุ๊กตา โดยอธิบายลักษณะทางเพศ คือ ผู้หญิง ใส่กระโปรง ผมหยาว และผู้ชาย ผมหสั้น ใส่กางเกง เมื่อสอนครบกำหนด พบว่าผู้บกพร่องฯ ทั้งหญิงและชายส่วนใหญ่ หยิบตุ๊กตาตามคำสั่ง ผิด ไม่สามารถแยกเพศได้ ผู้บกพร่องฯ เพศชาย ส่วนใหญ่หยิบตุ๊กตาเพศหญิง อาจเนื่องจากเสื้อผ้าของตุ๊กตาเพศหญิงมีสีฉูดฉาด ผู้บกพร่องฯกลุ่มที่ 1 สามารถหยิบตุ๊กตาได้ถูกต้อง 2 คน ส่วนผู้บกพร่องฯกลุ่มที่ 2 ไม่มีใครหยิบตุ๊กตาได้ถูกต้อง

วิธีที่ 2 ปรับปรุงอุปกรณ์ และวิธีการ โดยนำรูปดารา ที่ตรงกับเพศของ ผู้บกพร่องฯ มาให้เลือกไว้ เป็นภาพประจำตัวเด็ก ให้ผู้ปกครองสอน แยกเพศจากภาพดารา เช่นเดียวกับ การสอนจาก ตุ๊กตา คือเพศหญิงมีผมหยาว ใส่กระโปรง ผู้ชายสอนว่ามีผมหสั้น แล้วสอนให้ผู้บกพร่องฯ หยิบเฉพาะรูปดาราที่ตนเองเลือกไว้ หลังจากการสอน ให้ผู้บกพร่องฯเล่นเกมหยิบรูปภาพ เมื่อสอนครบกำหนด เด็กหยิบได้ถูกต้องทั้งหมด 9 คน (กลุ่มที่ 1 ทำได้ 5 คนได้ กลุ่มที่ 2 ยังไม่มีใครทำได้ ต้องฝึกเพิ่มเป็น 6 ครั้งจึงทำได้ 6 คน)

วิธีที่ 3 ฝึกให้ผู้บกพร่องฯ จับคู่ภาพดาราที่ผู้บกพร่องฯเลือกไว้ กับดาราคนอื่นโดยจับคู่ดาราชาย คู่ดาราชาย ดาราหญิงคู่ดาราหญิง เพียง 1 รูป เมื่อสอนเพียง 3 ครั้ง กลุ่มที่ 1 ทำได้ถูกต้องทั้งหมด 5 คน กลุ่มที่ 2 เมื่อฝึกครบกำหนด ทำได้ 13 คน

วิธีที่ 4 นำตุ๊กตาเพศหญิง ชาย ให้จับคู่กับดารา โดยใช้ภาพเพียงภาพเดียว เมื่อฝึกครบกำหนดผู้บกพร่องฯ สามารถแยกเพศได้ กลุ่มที่ 1 จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 15 คน

วิธีที่ 5 ให้ผู้บกพร่องฯวางตุ๊กตาจับคู่รูปภาพที่ต่างจากเพศตนเอง เมื่อสอนครบกำหนด พบว่ากลุ่มที่ 1 ทำได้ทั้งหมด 5 คน กลุ่มที่ 2 ยังไม่มีใครทำได้

วิธีที่ 6 ในรายที่สามารถจับคู่รูปภาพกับตุ๊กตาต่างเพศได้ นำรูปสัญลักษณ์ห้องน้ำหญิง ชาย มาสอนต่อพบว่าใช้เวลาสอนเพียงแค่ 3 ครั้ง ผู้บกพร่องสามารถแยกรูปภาพสัญลักษณ์ห้องน้ำหญิง ชาย ได้ 5 คน (เป็นผู้บกพร่องกลุ่มที่ 1 ทั้งหมด)

6.การวัดผลและผลการเปลี่ยนแปลง : วัดผลจากความสามารถของผู้บกพร่องฯในการเลือกรูปภาพเพศหญิงชาย เลือก ตู๊กตาเพศหญิง ชาย เลือกรูปสัญลักษณ์เพศหญิง ชาย ผู้บกพร่องฯสามารถทำได้ในระยะเวลาการสอบ น 3 เดือน ซึ่ง ต่างจากวิธีการสอนเดิมซึ่งสอนให้รู้จักเพศหญิง ชาย โดยใช้ตุ๊กตาสอน เท่านั้น ผู้บกพร่องฯไม่สามารถทำได้แม้จะใช้ ระยะเวลาในการสอนมากกว่า 6 เดือน

สรุปผลงานโดยย่อ :

- ร้อยละ 100 ของผู้บกพร่องฯที่รับฟังคำสั่งได้ และตากับมือทำงานสัมพันธ์กัน สามารถ แยกเพศ หญิง ชาย และสามารถเลือกรูปสัญลักษณ์เพศหญิง ชายได้ ถูกต้องทั้งหมด (จำนวนทั้งหมด 5 คน) เกินเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 80

- ร้อยละ 88.23 ของผู้บกพร่องฯที่รับฟังคำสั่งได้ แต่ตากับมือ ทำงานไม่สัมพันธ์กันสามารถ แยกเพศ หญิง ชายที่ตรงกับเพศของตนเองได้ (จำนวน 15 คน จากทั้งหมด17 คน) เมื่อให้แยกเพศตรงข้ามเพศของผู้บกพร่องฯทำ ไม่ได้ เกินเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 80

บทเรียนที่ได้รับ : -สิ่งที่ได้จากการทำ CQI คือ สังเกตว่าเด็กจะมีความเข้าใจ รูปภาพ เหมือนจริง มากกว่าใช้ตุ๊กตา หรือ รูปสัญลักษณ์ห้องน้ำเพศหญิง ชาย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่มี IQ น้อยกว่า 24 เด็กบกพร่องฯ จึงจำเป็นต้องมีการ สอนโดยใช้รูปภาพเหมือนจริงมาสอนก่อนแล้วจึงใช้สิ่งอื่นๆมาประกอบการสอนต่อไป

การติดต่อกับทีมงาน : นางสาวจิรภัทร เปลื้องนุช และบุคลากร หอผู้ป่วย 4 กลุ่มการพยาบาล
โทรศัพท์ 02-2488900 ต่อ 70384 -70385